

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/239/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413205617
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4413205617.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka v právnej veci žalobcu: C. N., nar. X.X.XXXX, bytom E., I. G. XXXX/XX, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. CIMRÁK s.r.o., so sídlom Nitra, Štefánikova 7, IČO: 36 868 876, proti žalovanej: K. N., nar. XX.X.XXXX, bytom E. - T. D., A. D. XX, zastúpená JUDr. Liborom Hetmerom, Nové Zámky, Turecká 49, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva, o odvolaní žalobcu a odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 8. júna 2018 č. k. 5C/51/2013-359, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í takto:

I. Do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patria tieto veci:

1. Nehnuteľnosti, zapísané na liste vlastníctva číslo XXX, okres L. X., obec E., katastrálne územie T. D. a to pozemok, parcelné číslo 336/4 - záhrady o výmere 197 m², pozemok parcelné číslo 336/10 - zastavané plochy a nádvoria, o výmere 467 m² a rodinný dom, súpisné číslo 1982 postavený na parcele číslo 336/10 v hodnote 113.160 eur.
2. Osobné motorové vozidlo E., EČV: NZ XXX AG v hodnote 500 eur.
3. Obchodný podiel žalobcu v spoločnosti Združenie rybárov TONA, s.r.o., so sídlom 942 01 Šurany - Kostolný Sek, Kostolná 2156/26, IČO: 36 559 571 v hodnote 0 eur.
4. Zostatok na účte žalovanej vedený vo E. banke č. XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 292,14 eura.
5. Zostatok na účte žalobcu v D. sporiteľni a.s. číslo: XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 3.712,07 eura.

II. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov vyporiadava tak, že:

1. Nehnuteľnosti uvedené v bode I. ods. 1. tohto rozsudku, a to osobné motorové vozidlo, uvedené v bode I. ods. 2 tohto rozsudku, obchodný podiel uvedený v bode I. ods. 3 tohto rozsudku a zostatok na účte uvedený v bode I. ods. 5 tohto rozsudku prikazuje do výlučného vlastníctva žalobcu.
2. Zostatok na účte uvedený v bode I. ods. 4. tohto rozsudku prikazuje do výlučného vlastníctva žalovanej.

III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej na vyrovnanie podielov sumu 61.807,94 eura do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalobca a žalovaná sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok v sume 3.530 eur na účet Okresného súdu Nové Zámky v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (do 30.6.2016 ako súd prvého stupňa v zmysle § 9 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“ a od 1.7.2016 ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 8.6.2018 č. k. 5C/51/2013-359, pri právnom posúdení podľa § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 3, § 150 Občianskeho

zákonníka (ďalej iba „OZ“), § 2 ods. 1 písm. b/, § 7 ods. 8, pol. 6 písm. b/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, § 185 ods. 1 a § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“) určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej iba BSM) patria (výrok I.) nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX okres L. X., obec E., katastrálne územie T. D. a to pozemok, parcelné číslo 336/4 o výmere 197 m² (záhrady), pozemok parcelné číslo 336/10 o výmere 467 m² (zastavané plochy a nádvoría) a rodinný dom, súp. číslo 1982, postavený na parc. č. 336/10 v hodnote 94.300 eur (bod 1, výroku). Ďalej sem zaradil osobné motorové vozidlo E. V., EČV: NZ XXXAG v hodnote 500 eur (bod 2. výroku), obchodný podiel žalobcu v Združení rybárov TONA s. r. o., so sídlom Kostolná 2156/26, Šurany - Kostolný Sek, IČO: 36 559 571 v hodnote 0 eur (bod 3 výroku), zostatok na účte žalovanej vedený vo E. banke č. XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 292,14 eura (bod 4 výroku), zostatok na účte žalobcu vedený v D. spoříteľni a. s., č. XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 3.712,07 eura (bod 5. výroku).

2. Vo zvyšnej časti návrh na určenie vecí patriacich do BSM zamietol (výrok II.)

3. BSM manželov ako účastníkov konania vypořiadal tak, že nehnuteľnosti uvedené vo výroku I. bod 1 výrokovej časti rozsudku, osobné motorové vozidlo uvedené vo výroku I. bod 2 výrokovej časti rozsudku, obchodný podiel uvedený vo výroku I. bod 3 výrokovej časti rozsudku a zostatok na účte uvedený vo výroku I. bod 3 výrokovej časti rozsudku a zostatok na účte uvedený vo výroku I. bod 5 výrokovej časti rozsudku, prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu.

4. Zostatok na účte uvedený vo výroku I. bod 4, výrokovej časti rozsudku prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej.

5. Titulom úplného vypořiadania BSM uložil povinnosť žalobcovi zaplatiť žalovanej sumu 56.202,60 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

6. Žalobcovi a zároveň aj žalovanej s poukazom na celkovú masu BSM vo výške 98.806,21 eura uložil každému povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 1.482,09 eura (98.806,21 z toho 3 % je 2.964,18 eura : 2) na účet Okresného súdu Nové Zámky do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výroky IV. a V. rozsudku).

7. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd podľa § 292 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo sporových strán nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože úspech strán sporu nie je v konaní možné jednoznačne určiť a z uvedeného dôvodu náhrada trov konania žiadnej zo sporových strán priznaná nebola.

8. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, prvoinštančný súd uviedol, že v prvom rade ustálil masu BSM ako aj hodnotu vecí do tejto masy patriacich ku dňu zániku manželstva. Do masy BSM v prvom rade zaradil nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX nachádzajúce sa v k. ú. T. D., ktorá skutočnosť nebola medzi sporovými stranami sporná. Pokiaľ ide o hodnotu týchto nehnuteľností, bola zo strany súdu akceptovaná ich zostatková hodnota určená znalcom vo výške 94.300 eur. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že nedostatok súkromného znaleckého posudku spočívajúci v nesprávne vypracovanej znaleckej doložke nemá za následok zmätočnosť takto vypracovaného znaleckého posudku. Odhady cien nehnuteľností patriacich v danom prípade do BSM vypracované realitnými kancelármi majú pre súd nižšiu výpovednú hodnotu ako znalecký posudok vypracovaný kvalifikovaným znalcom.

9. Medzi sporovými stranami nebolo sporné ani to, že do masy BSM patrí aj osobné motorové vozidlo E. V., EČV XXXAG s jeho zostatkovou hodnotou 500 eur. Takisto nebolo sporné, že do masy BSM je potrebné zaradiť aj obchodný podiel žalobcu v Združení rybárov TONA s. r. o. Vzhľadom na to, že žiadna zo strán sporu nenavrholá ohľadne zistenia obchodného podielu žalobcu vykonať znalecké dokazovanie, ako aj s poukazom na výsledky daňových priznaní podaných žalobcom za roky 2011, 2014 a 2015, súd pri vypořiadaní hodnoty obchodného podielu žalobcu v tejto spoločnosti vychádzal z nulovej hodnoty. Do masy BSM zaradil aj zostatok na účte žalovanej vedený vo E., a.s., vo výške 292,14 eura a zostatok na účte žalobcu vedeného v D. a. s. ku dňu zániku BSM vo výške 3.712,07 eura. Vo zvyšnej časti (poľovné zbrane a rybárske náčinie) súd návrhy žalovanej zamietol, pretože neuniesla dôkazné bremeno v tom smere, že tieto ňou navrhované veci by mali zdieľať režim BSM. V prípade zbraní žalovaná nepredložila ich špecifikáciu a takisto nepreukázala, že by tieto zbrane žalobca nadobudol počas manželstva.

10. Z vecí patriacich do masy BSM súd prikázal nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalobcu, z dôvodu, že žalobca dostatočným spôsobom preukázal svoju solventnosť, t. j. vyplatenie súdom určenej čiastky žalovanej. Ku dňu rozhodovania súdu o vyporiadaní BSM mal žalobca preukázateľne na svojom účte väčšiu časť finančných prostriedkov potrebných na vyplatenie vyrovnávacieho podielu pre žalovanú. Pochybnosti právneho zástupcu žalovanej o solventnosti žalobcu sú vykonštruované, nemajúce reálny základ. Súd neakceptoval stanovisko žalovanej spočívajúce v prikázaní nehnuteľností patriacich do BSM do podielového spoluvlastníctva strán sporu, pričom predmetné nehnuteľnosti by mohli strany sporu následne spoločne predať. Ak by súd nehnuteľnosti tvoriace predmet BSM prikázal do podielového spoluvlastníctva, medzi stranami by nedošlo pravdepodobne k žiadnej dohode o predaji týchto nehnuteľností, čo by do budúcnosti založilo ďalší dôvod pre súdny spor.

11. Pokiaľ ide o prikázanie obchodného podielu v spoločnosti TONA s. r. o., osobného automobilu a zostatku na účte žalobcu do výlučného vlastníctva žalobcu a takisto aj prikázanie zostatku na účte žalovanej do jej výlučného vlastníctva ku dňu zániku BSM, prikázanie týchto položiek do výlučného vlastníctva strán sporu bolo vecou ich vzájomnej dohody. Suma, ktorú má žalobca žalovanej vyplatiť z titulu finančného vyrovnania jej bude postačovať na kúpu primeraného bytu. Ak by tieto finančné prostriedky nepostačovali, je tu ešte možnosť hypotekárneho úveru.

12. Pri určení hodnoty (finančnej), ktorú má žalobca žalovanej vyplatiť titulom úplného vyporiadania BSM súd kalkuloval so sumou 47.150 eur ako polovice hodnoty nehnuteľností podľa znaleckého posudku, sumou 250 eur ako polovice hodnoty osobného motorového vozidla a sumou 1.856,03 eura ako polovicou hodnoty finančných prostriedkov nachádzajúcich sa na účte žalovaného ku dňu zániku BSM.

13. Súd neakceptoval návrh žalovanej v rámci vyporiadania BSM zohľadniť sumu 150.000 Kčs, resp. 30.000 Kčs, ktoré sumy mala žalovaná dostať od svojich rodičov ešte pred uzavretím manželstva, pretože svoje tvrdenia v tomto smere žalovaná ničím nepreukázala. Považoval za preukázané, že žalovaná v roku 2007 dostala v hotovosti za predaj podielu na nehnuteľnostiach z dedičstva sumu 500.000 Sk, z ktorej sumy preukázateľne investovala v roku 2008 na kúpu a výmenu okien sumu 5.169,05 eura, v roku 2010 na kúpu kuchyne sumu 1.283,09 eura a na kúpu kuchynských spotrebičov sumu 83 eur. Tieto sumy vyplývajú jednoznačne z dodacích listov alebo príjmových dokladov v spise sa nachádzajúcich.

14. Ako investície do nehnuteľností, ktoré z vlastných peňazí, t. j. z peňazí nepatriacich do BSM použila žalovaná, prvoinštančný súd akceptoval sumu 7.093,64 eura. Do roku 2010 žalovaná zo sumy dedičstva 500.000,- Sk (16.596,95 eura) preukázateľne použila 13.174,73 eura (5.169,05 v roku 2008 výmena okien + v roku 2009 darovala každému dieťaťu po 100.000,- Sk, t. j. spolu 200.000,- Sk, resp. 6.638,78 eura + v roku 2010 zariadenie kuchyne suma 1.366,90 eura).

15. Titulom úplného vyporiadania BSM mal teda žalobca žalovanej zaplatiť sumu 56.202,60 eura a to ako polovicu nehnuteľností v sume 47.150 eur, polovicu finančných prostriedkov nachádzajúcich sa na účte žalobcu v sume 1.856 eur + 7.093,64 eura ako polovicu investícií zo strany žalovanej do roku 2010 do rodinného domu + 250 eur ako polovicu hodnoty osobného automobilu - 147,07 eura ako polovica finančných prostriedkov nachádzajúcich sa na účte žalovanej.

16. Proti tomuto v poradí druhému rozsudku vo veci vyporiadania BSM, pretože v poradí prvý rozsudok v tejto prejednávanej veci zo dňa 21.1.2014 č. k. 5C/51/2013-31, ktorým bol podaný návrh žalobcu na vyporiadanie BSM zamietnutý, zrušil Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 22.8.2014, č. k. 5Co/613/2014-44 na základe včas podaného odvolania zo strany žalobcu a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie, podal včas odvolanie žalobca. Navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

17. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie nesprávne určil výšku masy BSM, čím na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým isteniam. Nesprávne žalovanej priznal náhradu investícií do spoločnej nehnuteľnosti, čím napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Takisto súd nevykonával ani navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

18. Nedostatočným spôsobom prvoinštančný súd odôvodnil jednotlivé výroky rozsudku, čím realizoval nesprávny procesný postup znemožňujúci strane sporu uskutočňovať jej patriace procesné práva do takej miery, že u tejto strany došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Súd priznal žalovanej náhradu investícií v plnej výške, bez ohľadu na to, že žalovaná profituje už na samej nehnuteľnosti tým, že cena nehnuteľnosti bola zvýšená aj investíciou žalovanej, ako vlastníčky nehnuteľnosti v podiele 1/1. Predložené účtovné doklady žalovanej sú nepravdivé a zavádzajúce, pretože 40 ks týchto dokladov je z roku 2011 a nasl., teda z obdobia, v ktorom žalovaná nemala dostatok finančných prostriedkov, čo uviedla v návrhu na určenie výživného na rozvedenú manželku. V súvislosti s vyporiadaním investícií vložených do spoločného majetku, odvolateľ dal do pozornosti odvolacieho súdu rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.11.2014, sp. zn. 7Cdo/288/2013.

20. Žalobca nemal možnosť kontroly vecnej správnosti vypracovaného znaleckého posudku na základe objednávky žalovanej, pretože domovú nehnuteľnosť, ktorá je predmetom ich BSM, opustil v máji roku 2011.

21. Pokiaľ ide o určenie ceny nehnuteľností, tak súd pri ich ocenení uprednostnil znalecký posudok znalca Ing. Petra Mesároša, ktorý predložila žalovaná. Pre súd mali odhady vypracované realitnými kancelármi nižšiu výpovednú hodnotu, ako znalecký posudok vypracovaný znalcom. Súd vôbec nezodôvodnil, prečo prihliadol na dôkaz, ktorý uviedol o cca 10.000 eur vyššiu cenu, ako boli predložené odborné vyjadrenia zo strany žalovaného. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na obsah čl. 15 ods. 1, 2 a § 191 ods. 1 CSP.

22. Včas podaným odvolaním napadla prvoinštančný rozsudok zo dňa 8.6.2018, č. k. 5C/51/2013-359 aj žalovaná. Navrhla odvolaciemu súdu podľa § 388 CSP zmeniť napadnutý rozsudok tak, že hodnotu obchodného podielu žalobcu súd určí v sume 1000 eur. Do masy BSM zahrnie aj poľovnú pušku „guľobrok“ v hodnote 2.323 eur a túto zbraň zároveň prikáže do výlučného vlastníctva žalovaného v hodnote 2.323 eur. Z titulu úplného vyporiadania BSM bude žalobca povinný zaplatiť žalovanej sumu 57.864,60 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Napadnutý rozsudok žiadala odvolacím súdom zmeniť aj v časti žalovanej určenej povinnosti zaplatiť súdny poplatok v sume 1.482,09 eura tak, že hodnotu celého súdneho poplatku v sume 2.964,18 eura bude povinný zaplatiť iba žalobca.

23. S napadnutým rozsudkom, okrem uvedených výhrad, o ktorých odvolateľka navrhla rozhodnúť odvolaciemu súdu podľa § 388 CSP, žalovaná (odvolateľka) súhlasí, pričom súhlasí aj s vyhodnotením dokazovania v prevažnej miere. Rozsudok napáda iba v nepatrnej miere ako uvádza v odvolaní, avšak v ostatnej časti považuje napadnutý rozsudok za vecne správny.

24. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenými subjektmi v zákonnej odvolacej lehote v zmysle § 362 ods. 1 CSP, preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní (§ 379 a § 380 CSP). Po nariadení odvolacích pojednávaní s termínom ich konania dňa 16.6.2021, 8.9.2021 a 29.9.2021 v zmysle § 385 ods. 1, 2 CSP odvolací súd doplnil dokazovanie (§ 384 ods. 1, 2 CSP) oboznámením sa s obsahom znaleckého posudku č. 6/2020 z januára 2020 a č. 125/2021 z júna 2021 ohľadne určenia hodnoty domovej nehnuteľnosti a prísluších pozemkov predstavujúcich súčasť BSM strán sporu, ocenenie nehnuteľností vypracované spoločnosťou Modena s.r.o., z ktorého vyplýva, že hodnota týchto nehnuteľností predstavuje spolu sumu 134.840 eur. Na odvolacom pojednávaní s termínom konania dňa 8.9.2021 odvolací súd oboznámil obsah potvrdenia REALSHOP s.r.o., z ktorého vyplýva odhadom určená cena predmetných nehnuteľností v sume 85.000 eur a Realitnej kancelárie PreFiDom je odhadovaná predajná cena v sume 87.000 eur. Výpisom z osobného účtu žalobcu bolo preukázané, že na tomto účte je vložená suma 47.767,81 eura.

25. Právny zástupca žalobcu na odvolacom pojednávaní dňa 8.9.2021 na záver prehlásil, že návrh jeho klienta, t. j. žalobcu na zrušenie a vyporiadanie BSM je taký, že pokiaľ ide o prerozdelenie huteľných vecí, tak uvedenú časť výroku vo svojom odvolaní nenapádali, čo znamená, že v tejto časti pripomienky nemajú. Ohľadne vnesených investícií zo strany žalovanej v nej uvádzanej výške do rodinného domu, žalovaná nespolicovala, nepredložila doklady a faktúry týkajúce sa tvrdených investícií, čím nepreukázala vznesenie investícií v tvrdenej výške. Ak bude súd vychádzať zo zostatkovej hodnoty domovej nehnuteľnosti do 100.000 eur, potom jeho klient má záujem o prikázanie celej domovej nehnuteľnosti do jeho výlučného vlastníctva s následným vyplatením žalovanej podľa rozhodnutia súdu.

Ak by však súd pri svojom rozhodovaní vychádzal pri oceňovaní domovej nehnuteľnosti z hodnoty vyššej ako 100.000 eur, potom nech ju celú prikáže do výlučného vlastníctva žalovanej, ktorá ho bude povinná vyplatiť. V prípade prikázania nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva by došlo k ďalšiemu sporu medzi účastníkmi, na čom už jeho klient nemá záujem a ani finančné prostriedky.

26. Právny zástupca žalovanej na odvolacom pojednávaní dňa 8.9.2021 prehlásil, že žiada o návrhu na vyporiadanie BSM rozhodnúť tak, že domová nehnuteľnosť bude prikázaná do podielového spoluvlastníctva obidvoch strán sporu s tým, že na vyrovnanie podielu BSM bude žalovanej vyplatená suma 7.093 eur od žalobcu. Pokiaľ ide o hnutelné veci, v tejto časti súhlasia s rozhodnutím prvoinštančného súdu.

27. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 149 ods. 1 Obč. zákonníka, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

Podľa § 149 ods. 3 Obč. zákonníka, ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

Podľa § 148 ods. 1 Obč. zákonníka, zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

Podľa § 150 Obč. zákonníka, pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho majetku vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

28. Odvolací súd viazaný svojou zákonnou povinnosťou skúmať, či odvolaním napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní trpiacom jednou z procesných väd uvedených v ust. § 389 ods. 1 CSP, dospel k tomu záveru, že odvolaniami žalobcu a žalovanej napadnutý rozsudok ani jednou z tu uvedených väd netrpí. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd v danom prípade nevzhladol podmienky pre potvrdenie a ani podmienky pre zrušenie napadnutého rozsudku, tento následne podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

29. V danom prípade odvolací súd reagujúc na odvolacie námietky obidvoch odvolateľov, zhodne ako prvoinštančný súd pri samotnom vyporiadaní BSM strán tohto sporu vychádzal z tej skutočnosti, že podiely oboch bývalých manželov sú rovnaké, pričom vyporiadanie sa musí týkať všetkého majetku zdieľajúceho režim BSM, ktorý existoval ku dňu zániku BSM. Dôkazné bremeno zaťažuje tú stranu sporu, ktorá tvrdí, že určitá vec do masy BSM patrí, resp. nepatrí. Rovnako tak dôkazné bremeno zaťažuje tú stranu sporu, ktorá tvrdí, že na spoločný majetok sa vynaložilo niečo z jej oddeleného majetku. V tomto smere odvolací súd súhlasí s konštatáciou prvoinštančného súdu ohľadne nulovej hodnoty obchodného podielu žalobcu v spoločnosti TONA s.r.o.. Takisto odvolací súd súhlasí aj s nezaradením zbraní a rybárskeho náčinia do masy BSM, ktoré žalovaná riadne nešpecifikovala a tým neuniesla dôkazné bremeno s tým, že tieto veci by mali byť súčasťou masy BSM.

30. Správne súd prvej inštancie uviedol, že nevzhladol dôvod k akceptovaniu návrhu žalovanej, aby v rámci vyporiadania BSM bol započítaný aj jej finančný prínos 30.000,- Kčs, resp. sumy 150.000,- Kčs, ktoré sumy mala žalovaná obdržať od rodičov ešte pred uzatvorením manželstva. Tieto tvrdenia totiž žalovaná ani prostredníctvom výsluchu svojej sestry ako svedkyne v tomto spore vôbec nepreukázala, a preto súd na ne správne neprihliadol.

31. Na margo zisteného rozsahu masy BSM a následného prerozdelenia vecí do nej patriacich, odvolací súd poznamenáva, že postup prvoinštančného súdu bol v tejto časti správny, čoho dôkazom je vlastne aj súhlasné stanovisko oboch strán sporu, ktoré sa prejavilo v tom, že v tejto časti predmetný rozsudok svojimi odvolaniami ani nenapadli. Hlavným dôvodom pre aplikáciu procesného postupu zo strany odvolacieho súdu v zmysle § 388 CSP prejaviacieho sa v zmene napadnutého rozsudku bolo to, že ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu o podanom odvolaní nebolo možné akceptovať všeobecnú hodnotu domovej nehnuteľnosti v sume 94.300 eur, tak ako ju určil na základe znaleckého posudku č. 41/2018 z 18.5.2018 znalec Ing. Peter Mesároš s poukazom na značný časový odstup od vypracovania tohto znaleckého posudku ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu (viac ako 40 mesiacov). Takisto pre potreby tohto sporu nebolo možné akceptovať ohodnotenie danej domovej nehnuteľnosti znalkyňou Ing. Zuzanou Vadkertiovou na sumu 131.000 eur, ktoré táto znalkyňa zrealizovala v znaleckom posudku č. 126/2021 zo dňa 8.6.2021 na požiadanie žalovanej, ktorá tento znalecký posudok predložila odvolaciemu súdu v rámci odvolacieho konania.

32. Dôvody, pre existenciu ktorých neakceptoval odvolací súd všeobecnú cenu domovej nehnuteľnosti sú dané predovšetkým dĺžkou sporu o vyporiadanie BSM, ako aj dobou, počas ktorej žalobca predmetnú nehnuteľnosť neužíva, čo v oboch prípadoch predstavuje viac ako 10 rokov. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na pandémie vyvolaný nárast cien nehnuteľností počnúc od marca 2020. Od vypracovania znaleckého posudku č. 41/2018 z mája 2018 do vypracovania znaleckého posudku č. 6/2020 z februára 2020 znalcom Ing. Petrom Mesárošom ubehlo 20 mesiacov, pričom došlo k zvýšeniu všeobecnej ceny domovej nehnuteľnosti o 3.400 eur (z 94.300 eur na 97.700 eur), čo predstavuje 3,6 %. Od vypracovania znaleckého posudku č. 6/2020 z februára 2020 Ing. Petrom Mesárošom do vypracovania znaleckého posudku č. 126/2021 z júna 2021 znalkyňou Ing. Zuzanou Vadkertiovou ubehlo 16 mesiacov, pričom došlo k zvýšeniu všeobecnej ceny domovej nehnuteľnosti o 33.300 eur (131.000 eur - 97.700 eur), čo predstavuje 25,4 %. Štatistický údaj ohľadne cien nehnuteľností počas pandemického obdobia konštatoval kontinuálny rast týchto cien v rozmedzí od 10 % až do 15 % medziročne s ročným nárastom vzhľadom na jednotlivé štvrťroky.

33. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd ustálil všeobecnú cenu domovej nehnuteľnosti ku dňu svojho rozhodovania na sume 113.160 eur. K tejto sume odvolací súd dospel tým spôsobom, že k všeobecnej cene nehnuteľnosti určenej znaleckým posudkom č. 41/2018, t. j. 94.300 eur pripočítal 20 % z tejto sumy, t. j. 18.860 eur ako navýšenie všeobecnej ceny domovej nehnuteľnosti v dôsledku neúmerného rastu ceny nehnuteľností počas pandemického obdobia. Takéto určenie výšky všeobecnej ceny domovej nehnuteľnosti napriek trom vypracovaným znaleckým posudkom na základe objednávky žalovanej, odvolací súd považuje za objektívne a zároveň aj spravodlivé, zodpovedajúce špecifikám tohto sporu, ako aj zásade voľného hodnotenia dôkazov zo strany konajúceho súdu v zmysle § 191 ods. 1 CSP.

34. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie v záujme hospodárnosti konania a v záujme predídania ďalšiemu sporu (zrejme o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva) nevzhladol dôvod k tomu, aby danú domovú nehnuteľnosť prikázal do podielového spoluvlastníctva strán tohto sporu, ako v priebehu celého sporu požadovala žalovaná.

35. Na rozdiel od súdu prvej inštancie, odvolací súd v prospech žalovanej pri celkovom vyporiadaní BSM nezohľadnil 2x sumu 3.119,39 eura, ktorú v rámci celkových investícií v sume 13.174,73 eura zo strany žalovanej, v sume 7.093,64 eura uložil súd prvej inštancie povinnosť zaplatiť žalobcovi v rámci celkového vyporiadania. Uvedené dve sumy, t. j. 2 x 100.000,- Sk, resp. 2 x 3.319,39 eura boli totiž žalovanou svojím deťom darované z jej dedičstva, a preto nemôžu zdieľať režim BSM.

36. Pokiaľ ide o výšku samotnej masy BSM strán tohto sporu, táto predstavuje spolu sumu 117.664,21 eura, pričom podiel pripadajúci na každú stranu predstavuje 58.832,10 eura (117.664,21 : 2).

37. Do výlučného vlastníctva žalobcu odvolací súd prikázal veci celkovo v hodnote 117.372,07 eura (domová nehnuteľnosť, osobný automobil E. V. + zostatok na účte v sume 3.712,07 eura) a do výlučného vlastníctva žalovanej finančný obnos 292,14 eura (zostatok na účte 292,14 eura). Žalobcovi do jeho výlučného vlastníctva boli prikázané veci v celkovej hodnote 117.372,07 eura, t. j. v hodnote vyššej o 58.539,97 eura, ako predstavuje hodnota ideálneho podielu vo výške 58.832,10 eura (117.372,07 eura - 58.832,10 eura). Do výlučného vlastníctva žalovanej bol prikázaný finančný obnos 292,14 eura, t. j. suma o 58.539,97 eura nižšia, ako predstavuje hodnota ideálneho podielu na vyporiadaní BSM (58.832,10 eura - 292,14 eura). Hodnota týchto súm v ich vzájomnom súčte, t. j. sumy 117.372,07 eura ako sumy, vo výške ktorej mal žalobca prikázané veci v rámci BSM do výlučného vlastníctva + finančný obnos v sume 292,14 eura prikázaný do výlučného vlastníctva žalovanej predstavuje spolu sumu 117.664,21 eura ako hodnotu masy BSM.

38. Vychádzajúc z uvedeného by mal žalobca z titulu úplného finančného vyrovnania zaplatiť žalovanej sumu 58.539,97 eura, o ktorú je podiel žalovanej nižší oproti ideálnemu podielu na vyporiadaní BSM v sume 58.832,10 eura. K tejto sume, t. j. 58.539,97 eura bolo potrebné v prospech žalovanej zohľadniť 1-icu ňou preukázaných investícií do predmetnej nehnuteľnosti zo sumy 6.535,95 eura (5.169,05 eura výmena okien + 1.366,90 eura zariadenie kuchyne), t. j. sumu 3.267,97 eura, ktorú odvolací súd následne prirátal k sume 58.539,97 eura (58.539,97 eura + 3.267,97 eura), čím dostal výslednú sumu 61.807,94 eura, ktorú je povinný žalobca zaplatiť žalovanej titulom úplného finančného vyrovnania v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

39. V kontexte týchto dôvodov, odvolací súd BSM strán tohto sporu, považujúc obidve odvolania za čiastočne opodstatnené, vyporiadal tým spôsobom, ako je uvedený vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Odvolací súd v súvislosti s rozhodovaním o podanom návrhu žalobcu vychádzal z preukázanej solventnosti žalobcu po sumu 47.000 eur, zatiaľ čo v prípade žalovanej išlo o jej insolventnosť, a preto navrhovala prikázanie domovej nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva strán sporu.

40. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

41. Krajský súd poznamenáva, že „právna úprava v rámci vyporiadania BSM nestanovuje presné kritériá pre určenie toho, ako majú byť veci každému z manželov prikázané, ani hľadiská, ku ktorým má súd pri vyporiadaní prihliadať. Súdnou praxou sa však ustálilo pre prikázanie veci rozhodujúce hľadisko, ktorým je účelnosť využitia veci. Zároveň sa ustálila aj zásada, že súd pri vyporiadaní BSM má veci zo zaniknutého BSM rozdeliť tak, aby čiastka, ktorú je jeden z manželov povinný zaplatiť druhému na vyrovnanie jeho podielu, bola pokiaľ možno čo najnižšia. Pokiaľ má súd možnosť rozdeliť nehnuteľnosti medzi každého z manželov, má usporiadať majetkové pomery medzi účastníkmi tak, aby minimalizoval finančnú výplatu medzi manželmi.

42. Zmyslom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je ukončenie spoluvlastníckeho vzťahu manželov (bývalých manželov), čím sa zároveň predchádza vzniku možných sporov ohľadom spoločných majetkových vecí manželov v budúcnosti. Za tým účelom odvolací súd v konaní o vyporiadaní BSM sa snažil rozhodnúť tento spor tak, aby každému z manželov bola prikázaná do vlastníctva celá vec v BSM s tým, že pri vzniku disparity (nerovnosti) podielov zaviazal toho z bývalých manželov, ktorý obdržal veci či práva vo vyššej hodnote, na výplatu druhému exmanželovi v peniazoch. V posudzovanej veci odvolací súd pri prikázaní nehnuteľnosti žalobcovi zohľadnil solventnosť žalobcu a nezájum žalovanej o domovú nehnuteľnosť, napriek tomu, že ju cca 10 rokov výlučne obýva a užíva a poukazuje aj na nárast cien nehnuteľností v dobe rozhodovania odvolacieho súdu. Zásada, že pri oceňovaní vecí, ktoré patria do vyporiadavaného bezpodielového spoluvlastníctva, sa vychádza zo stavu veci ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva, ale z jej ceny v dobe, keď sa vykonáva vyporiadanie, platí v prípade, že ide o vec, ktorú užíval na základe dohody ten účastník, ktorému je prikazovaná, alebo ju užívali obidvaja a nedošlo k jej nadmernému, mimoriadnemu opotrebeniu či poškodeniu. V prejednávanej veci nehnuteľnosť užívala po zániku BSM žalovaná, žalobca sa odsťahoval v roku 2011, pričom žalobca môže zabezpečiť riadnu prevádzku domovej nehnuteľnosti v budúcnosti,

a preto odvolací súd z uvedených dôvodov domovú nehnuteľnosť prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu.

43. Na margo požadovaného oslobodenia od súdnych poplatkov žalovanej v priebehu odvolacieho konania, ktorý návrh žalovaná nepodporila v písomnej forme, odvolací súd poznamenáva, že aj v prípade písomného návrhu žalovanej v tomto smere, k čomu však nedošlo, by žalovanej požadované oslobodenie od povinnosti platiť súdne poplatky nebolo možné priznať a to s prihliadnutím na výšku finančného podielu, ktorý je povinný zaplatiť žalobca žalovanej titulom úplného finančného vyrovnania (61.807,94 eura).

44. Pokiaľ ide o výšku vyrubeného súdneho poplatku za vypořádané BSM, odvolací súd v súvislosti s určením jeho výšky s poukazom na ust. § 2 ods. 1 písm. b/, § 7 ods. 8 zák. č. 71/1992 Zb., o súdnych poplatkoch a položky č. 6 písm. b/ sadzobníka súdnych poplatkov vychádzal zo základu 117.664,21 eura (hodnota masy BSM), z ktorej 3 % predstavujú sumu 3.530 eur, ktorú sumu formou spoločnou a nerozdielnou uložil odvolací súd za povinnosť zaplatiť obidvom stranám sporu v lehote do 3-och dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Nové Zámky.

45. O náhrade trov prvoinštančného a aj odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 a § 255 ods. 2 CSP tak, že s poukazom na čiastočný pomer úspechu obidvoch strán v tomto spore žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).